

PLATFORMA

za učešće delegacije Crne Gore, koju predvodi prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, na Samitu na visokom nivou o prevenciji nasilja nad ženama i djevojkama i ulozi zdravstvenog sistema, koji će se održati u periodu od 19 - 21. novembra 2025. godine u Madridu, Kraljevina Španija

I Opšte informacije

Na poziv Svjetske zdravstvene organizacije, ministarka prosvjete, nauke i inovacija prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, boraviće sa delegacijom Crne Gore u Kraljevini Španiji, u periodu od 19 do 21. novembra 2025. godine. Tom prilikom, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Jakšić - Stojanović će učestvovati na događaju pod nazivom "I believe you": Building Survivor-Centered Health Systems for Women and Girls.

U sastavu delegacije koju će predvoditi ministarka prosvjete, nauke i inovacija, prof. dr Jakšić – Stojanović će biti gospođa Marija Gošović, generalna direktorica Direktorata za gimnazijsko i stručno obrazovanje.

Ovaj globalni skup, koji će okupiti predstavnike vlada, međunarodnih organizacija, zdravstvenih institucija i civilnog sektora, ima za cilj jačanje međunarodne saradnje i razmjenu iskustava u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja.

II Značaj učešća

Očekuje se da će politički lideri i liderke iz regiona na Samitu potvrditi svoju posvećenost okončanju nasilja nad ženama i djevojčicama i pružiti podršku *Specijalnoj inicijativi za prevenciju nasilja nad ženama i djevojčicama (SIVAWG)*.

Inicijativu je pokrenuo regionalni direktor Svjetske zdravstvene organizacije za Evropu, dr Hans Kluge, a koja poziva države članice Evropskog regiona da odlučno odgovore na ovo sveprisutno i duboko zabrinjavajuće pitanje koje pogađa svaku četvrtu ženu i djevojčicu u našem regionu.

Specijalna inicijativa ima za cilj postizanje tri ključna rezultata:

1. Povećanje održivih ulaganja u djelotvorne strategije zdravstvenog sektora za prevenciju i odgovor na nasilje nad ženama;
2. Jačanje kapaciteta zdravstvenih radnika i donosilaca odluka za prepoznavanje i adekvatan odgovor na nasilje nad ženama i djevojčicama;
3. Unapređenje uloge zdravstvenog sektora u multisektorskim politikama i odgovorima na nasilje nad ženama i djevojčicama u regionu Evrope.

Učešće na ovom događaju predstavlja priliku da se predstave dosadašnji rezultati u oblasti sprečavanja nasilja nad ženama i djevojkama, kao i da se ukaže na

izazove u praksi. U tom smislu je bitno naglasiti saradnju institucija i civilnog sektora u prevenciji seksualnog nasilja u školama, koja je formalizovana kroz *Memorandum o saradnji u oblasti prevencije i odgovora na rodno zasnovano i seksualno nasilje u školama* a koji su potpisali Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija i Centar za ženska prava.

Saradnja u ovoj oblasti rezultat je projekta *“Prevencija rodno zasnovanog i seksualnog nasilja u školama i razvoj kapaciteta zdravstvenih radnika za podršku žrtvama rodno zasnovanog nasilja u Crnoj Gori”*, koji sprovodi Centar za ženska prava, uz podršku EBRD, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija.

Projekat je usmjeren na podizanje svijesti o rodno zasnovanom i seksualnom nasilju i uvođenje jasnih procedura i protokola za adresiranje seksualnog nasilja u obrazovnom sistemu i jačanje kapaciteta nastavnog i zdravstvenog osoblja da prepoznaju, adekvatno reaguju i pruže podršku žrtvama.

III Razlozi za učešće

Samit na visokom nivou u Madridu, koji je posvećen prevenciji nasilja nad ženama i djevojkama i uloji zdravstvenog sistema, predstavlja globalnu platformu za razmjenu iskustava i definisanje zajedničkih prioriteta u borbi protiv rodno zasnovanog nasilja.

Učešće delegacije Crne Gore na ovom događaju je od posebnog značaja u smislu kontinuiranog angažmana na zaštiti ljudskih prava, sprovođenju Istanbulske konvencije Savjeta Evrope i ostvarivanju ciljeva Agende održivog razvoja Ujedinjenih nacija, posebno Cilja 5 – Rodna ravnopravnost i osnaživanje žena i djevojaka.

Obrazovni sektor ima izuzetno važnu ulogu u jačanju kapaciteta zdravstvenog sistema i stvaranju društva koje se zasniva na jednakosti, poštovanju i prevenciji nasilja. Kroz obrazovne programe i kurikule za zdravstvene profesionalce, sektor obrazovanja ima jedinstvenu priliku da doprinese razvoju znanja, empatije i vještina potrebnih za prepoznavanje i adekvatan odgovor na nasilje nad ženama i djevojčicama.

Nadalje, integrisanjem tema rodne ravnopravnosti, ljudskih prava, komunikacije sa žrtvama nasilja i međusektorskog pristupa u formalne i neformalne programe obrazovanja, budući zdravstveni radnici stiču kompetencije za ranu identifikaciju rizika, pružanje podrške i pravilno upućivanje žrtava. Time se značajno jača kapacitet zdravstvenog sistema da odgovori na nasilje nad ženama i djevojčicama, ali i da doprinese njegovoj prevenciji.

Prisustvo na ovom Samitu je izuzetno značajno jer bi poslalo snažnu poruku o međusektorskoj saradnji i posvećenosti Crne Gore principima zdravstvene jednakosti, ljudskih prava i prevencije nasilja kroz integraciju obrazovanja i zdravstva.

Prisustvo delegacije Crne Gore u Madridu bi dodatno istaklo posvećenost Crne Gore evropskim vrijednostima i jačanju nacionalnih kapaciteta za zaštitu zdravlja žena i djevojčica a zaključci i preporuke samita mogu poslužiti kao smjernice

za unapređenje strateških dokumenata Crne Gore u oblasti zaštite od nasilja i rodne ravnopravnosti.

IV Sastav delegacije

Delegaciju Crne Gore čine:

1. Prof. dr Anđela Jakšić - Stojanović, ministarka prosvjete, nauke i inovacija;
2. Marija Gošović, generalna direktorica Direktorata za gimnazijsko i stručno obrazovanje.

V Troškovi puta i boravka

Sredstva za troškove puta i dnevnice za ministarku, prof. dr Jakšić-Stojanović će obezbijediti Svjetska zdravstvena organizacija, dok će troškove smještaja pokriti Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Za generalna direktoricu, gospođu Mariju Gošović, troškove puta i boravka će pokriti Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija.